

Més de 600.000 persones es beneficien arreu de l'estat de les prestacions de la Llei de dependència. Tot i això, el finançament encara no és el desitjable, i moltes comunitats autònomes es queixen de les mancances. La nova ministra de Sanitat vol intentar paliar la situació apostant pels ajuts

La llei estableix els graus i el nivell de les persones dependents i els dota d'ajuts i prestacions segons aquesta classificació. Els grans dependents i la dependència severa hi són prioritaris.

Un impuls a l'autonomia dels dependents

Solidaris

Text: **Miquel Ripoll Perelló**
Fotos: **Arxiu**

PALMA La Llei de dependència es troba actualment en el tercer any d'implantació. 628.614 persones d'arreu de l'Estat ja tenen dret a

percebre els beneficis que en deriven d'acord amb el seu nivell i grau de dependència. De fet, segons les darreres dades, 430.669 són reconeguts com a grans dependents i 197.945 amb dependència severa. Tot i això, el Sistema d'Atenció a l'Autonomia i a la Dependència (SAAD), que s'encarrega de la distribució de les retribucions ha passat per tota una sèrie de vicissituds. Ha format part de tres ministeris i ara sembla que queda definitivament a càrrec de la cartera de Sanitat.

Així, la remodelació del Govern, amb la incorporació de Trinidad

Jiménez com a nova titular de Sanitat, es pot veure com un intent de donar un impuls definitiu al "projecte estrella" de l'Executiu de Zapatero per intentar superar una certa situació d'estancament viscuda fins ara i apostant pel finançament.

De fet, el 15 d'abril passat, tot just assumir el càrrec, Jiménez presidí per primera vegada la reunió del Consell Territorial de Dependència, del qual formen part el Govern central i els consellers d'Afers Socials de les diverses comunitats autònomes. Un dels punts importants que s'hi analit-

zaren fou la necessitat d'agilitar els ajuts, sobretot en el context de dificultat econòmica que viuen molts ciutadans.

En aquest sentit, segons dona a conèixer el Ministeri, la distribució dels fons acordats ascendeix enguany a gairebé 283 milions d'euros, que es destinen al finançament dels Serveis de promoció de l'autonomia personal i d'atenció de gent en situació de dependència. Una aportació que s'incrementa prop d'un 17,5% respecte de l'any anterior. La xifra, sumada al nivell de finançament mínim (per als beneficiaris) i a les partides del Pla E destinades a la reactivació de l'economia, puja a un total de 1.600 milions d'euros, cosa que suposa un increment del 79%. A més, i pel que fa al Pla E, s'ha establert un fons extraordinari de 400 milions d'euros que, segons fonts del Ministeri, permetrà crear prop de 50.000 llocs de feina directes i 35.000 d'indirectes a través d'infraestructures com centres de dia, residències i serveis d'ajuda a domicili.

De tota manera, el model de finançament ha generat certes reticències entre les comunitats autònomes. Sanitat, amb el seu sistema de ponderació, dona més pes al nombre d'avaluacions realitzades en una comunitat que al nombre de beneficiaris reals, que per a

Madrid preveu la inversió extraordinària de 400 milions per tal de fomentar la creació d'infraestructures com centres i residències

Més de 12.000 persones de les Balears reben ja les prestacions, a la consecució de les quals es destina un milió d'euros mensuals

moltes comunitats (per exemple, Andalusia) seria allò desitjable. Sigui com vulgui, la Llei de dependència i el servei d'atenció d'aquestes persones continuen endavant.

La situació a les Illes Balears

A l'Arxipèlag, prop de 12.000 persones es beneficien de les prestacions de la Llei de dependència, però s'hi han registrat més de 17.000 sol·licituds. Com afirma Fina Santiago, consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració, "el desenvolupament d'aquesta norma és un dels objectius cabdals" en matèria social. Respecte del finançament, assegura "que podria ser millor" i hi destaca la despesa corrent com la modalitat "més conflictiva per a les Balears". De fet, l'aportació del Govern central en aquest sentit tan sols arriba al 8,10%, enfront del 33% que hi seria desitjable, la qual cosa provoca "que les pensions siguin baixes i que a les Illes es produeixi un dèficit" en despesa corrent. Tot i això, assegura que és una llei molt positiva, si bé necessita "una millora" en aquest aspecte, alhora que reclama un finançament d'acord amb la "prestació i

no amb la valoració" de les sol·licituds.

Pel que fa als canvis ministerials, Santiago valora positivament la incorporació de Trinidad Jiménez a la cartera de Sanitat, tot remarquant "el pes significatiu" que agafa així la Llei de dependència. "Les infraestructures necessiten també una millora i arreu de l'Estat hi ha uns nivells desiguals en serveis socials". En aquest sentit, el Pla E es presenta com una fórmula per pal·liar aquesta situació i, com explica Santiago, "els 7.300 milions d'euros previstos a les Balears, afegits al pressupost que hi destina la comunitat, permetran construir entre 15 i 20 centres diürns, tant a Palma com en diversos municipis". "Això ajuda a crear llocs de feina estable perquè, per exemple, una residència de 120 places genera 80 places de treball". "D'aquí a deu anys, hi haurà molts més centres de dia i haurà augmentat el nivell de formació dels treballadors".

En comparació amb la resta de l'Estat, les Illes se situen per sobre de la mitjana en valoració dels casos, al voltant del 87%. Això permet agilitar la consecució de les prestacions d'aquestes perso-

La consellera d'Afers Socials, Fina Santiago, en una imatge recent.

nes, amb una xifra de 12.251 sol·licitants amb dret de percebre algun tipus d'ajuda i, per tant, vinculats al servei. "Es fa una mitjana de 700 valoracions mensuals", assegura la consellera, a més de destacar l'esforç que ha suposat passar de tres persones a una plantilla de 150 tècnics perquè això sigui una realitat. "La Conselleria dedica un milió d'euros

mensuals a pensions i ajuts, cosa que suposa devers 380 euros per família. Això és molt important en l'actual situació econòmica". "S'ha fet un salt qualitatiu molt gran amb aquesta llei que es consolidarà en els propers tres o quatre anys", conclou Santiago. En definitiva, millor o pitjor, és una solució col·lectiva i social a les necessitats de molts de ciutadans. •

MIQUEL ÀNGEL MARIA
www.miquelmaria.cat

Nihil novum sub sole

Per a qualsevol govern, l'acte de convertir unes ajudes socials en un dret subjectiu és una decisió que té un element de risc important, perquè les lleis que creen aquesta mena de drets imposen automàticament una obligació per a l'administració responsable. I què passa si aquesta no compleix? És la situació en què ens trobam, relativament, pel que fa a la Llei de dependència. Relativament perquè, més que d'un incompliment, es tracta d'un retard en la seva aplicació. Però aquesta situació no pot ser indefinida. Si en un termini raonable -un, dos anys- el retard s'acumula en lloc de minvar, aleshores sí que, amb tota raó, es podria parlar d'incompliment. Llavors bastaria

"Més que d'un incompliment, es tracta d'un retard en l'aplicació. Però la situació no pot ser indefinida"

que qualsevol ciutadà afectat denunciés l'Estat per aquest incompliment i que guanyés el contenciós, perquè això assentés jurisprudència. Un escenari complicat per a qualsevol govern.

Mentrestant, qui aguanta la pressió dels ciutadans i ciutadanes que ja han estat acreditats com a persones dependents és l'administració amb qui s'han relacionat directament, que és l'autonòmica. És a dir: que el retard i el finançament insuficient per part de l'Estat, responsable últim de l'aplicació de la llei, provoca que l'administració més propera al ciutadà no pugui complir amb la seva competència. Vaja, diria que aquesta pel·lícula ja l'hem vista... •

EL COMPROMÍS DEL NOU MINISTERI La incorporació de la nova ministra Trinidad Jiménez a la cartera de Sanitat ha estat valorada com un intent de donar un impuls al sistema d'ajuda a l'autonomia i a la dependència, que passa a dependre íntegrament de la Secretaria d'Estat de Sanitat. El passat dia 15, Jiménez presidí el Consell Territorial de Dependència (a la foto) i refermà el "compromís" del finançament. •

Els detalls

Quart pilar de l'EB

La Llei de dependència, aprovada a final del 2006, és una llei a la qual tenen dret tots els ciutadans que en major o menor grau es troben en una situació dependent i representa el quart pilar de l'Estat del benestar. •

Graus i nivells

La llei estableix tres graus de dependència, amb dos nivells cada un: dependència moderada, severa i gran dependència. Ja existeix la cobertura dels dos primers graus i es preveu que el 2015 en finalitzi el període d'implantació. •

Sol·licituds i prestacions

Segons les darreres dades, un total de 893.712 ciutadans ha demanat les prestacions que marca la llei. Són ja 628.614 els que se'n beneficien. Una xifra que a les Balears arriba als 12.251 ciutadans amb dret de prestació. •